

Toimintakertomus vuosi 2024

Kirkkojärvi on Varsinais-Suomen kolmanneksi suurin järvi ja sen ekologinen tila on välttävä. Yhdistys on laatinut Kirkkojärvelle hoitosuunnitelman, jonka tavoitteena on saada Kirkkojärven tila hyväksi vuoteen 2028 mennessä. Suunnitelmassa on 17 toimenpidettä, joita yhdistys toteuttaa vuosina 2022-2027 yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vuonna 2024 usea hoitosuunnitelman toimenpide eteni.

1. Järven tilan parantaminen

Yhdistyksen pyrkimyksenä on ollut jo hyvin pitkään **lopettaa Toijan puhdistamon jätevesien lasku Kirkkojärveen**. Aluehallintoviraston mukaan siirtoviemärin rakentaminen ja Toijan jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettaminen edistävät osaltaan Kirkkojärven hyvän tilan tavoitteiden saavuttamista ja toteuttavat vesienhoidon toimenpideohjelman Varsinais-Suomessa. Lupa on voimassa vuoden 2027 loppuun saakka. Koska Liikelaitos aikoo hakea jatkolupaa puhdistamolle, **yhdistys keräsi Kiskossa adressiin** nimiä puhdistamon toiminnan lopettamiseksi, Adressi luovutettiin Salon kaupungin päättäjille. Lisäksi yhdistys kirjelmöi asian johdosta Etelä-Suomen aluehallintovirastoa ja presidentti Sauli Niinistöä. Salon Vesi teetti puolestaan Rambol Oy:llä selvityksen Toijan puhdistamon vesistövaikutuksista Kirkkojärveen.

Yhdistys suoritti kesällä **Uitmuksenlahden vesikasvien niiton**, jonka kuluihin Liikelaitos Salon Vesi Oy osallistui 20 %:n osuudella Toijan puhdistamon velvoitteeseen liittyen. Varsinais-Suomen ELY-keskus hyväksyi Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen laatiman **Kirkkojärven uusitun vesistötarkkailusuunnitelman**, jolla selvitetään Toijan jätevedenpuhdistamon vaikutuksia Kirkkojärvessä. Koska uudessa suunnitelmassa ei enää jatketa järven pitkäakaisseurantoja, yhdistys pyysi tarjouksen vesiensuojeluyhdistykseltä **seurannan jatkamiseksi** yhdistyksen omin varoin vuosina 2024-25. Yhdistys hyväksyi tarjouksen, mutta pyrkii saamaan Salon kaupungin jatkamaan ja rahoittamaan em. seurantaa vuodesta 2025 lähtien.

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen Salon järvet-hanke käynnistyi. Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistys on hankkeessa mukana. Järven valuma-alueen kuormitusselvityksen maastomittauksia tehtiin syksyllä ja niitä jatketaan vuonna 2025. **Kirkkojärven kunnostussuunnitelma** valmistuu v. 2026.

Yhdistyksen aloitteesta Varsinais-Suomen ELY-keskus muutti Kirkkojärven pintavesityypin matalasta humusjärvestä **runsasravinteiseksi järveksi**. Tämä voi muuttaa myös järven ekologista luokkaa, joka nyt on välttävä. Järven uusi luokitus valmistuu vuonna 2025.

Valtakunnallista **leväseurantaa** tehtiin Kirkkojärvellä kahdella alueella, joista Kiiskisnokan seurantaa suoritti johtokunnan jäsen Jukka Saarinen.

Kuhan alamitta on järvellä 45 cm ja verkkojen pienin sallittu solmuväli 55 mm. ELY-keskuksen päätös on voimassa 30.4.2027 saakka. Yhdistyksen varapuheenjohtaja Ilpo Ervasti suoritti **kalastuksen valvontaa** järvellä, mikä vahvistaa järven petokalakantoja, joihin pyynti pääasiassa kohdistuu. Kalastuksenvalvontatapahtumia oli 20 vuoden 2024 aikana. Särkikaloihin kohdistuvaa **hoitokalastusta** tehtiin pienimuotoisesti yhdistyksen rysillä. Lisäksi yhdistyksen kotisivuilla on erilaisia **ruokareseptejä** särkikaloihin sekä suosituksia järven petokalakantojen vahvistamiseksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Ympäristötekniikan insinööri Jami Aholta tilaama alustava **suunnitelma Håldamin padon purkamiseksi** valmistui. Suunnitelmassa muutettaisiin Kirkkojärven säännöstely luonnonmukaiseksi. ELY-keskus käynnisti neuvottelut säännöstelijän kanssa.

Yhdistys osallistui Pirkanmaan ELY-keskuksen KAJAK-hankkeen ohjausryhmään, jossa selvitetään **Aijalan kaivoksen vesistövaikutuksia**. Hankkeessa tehty asukastiedustelu (GTK) valmistui.

Kirkkojärveen laskevan **Aneriojoen Holstenkosken pato purettiin** Valonian toimesta. Salon kaupunki oli luvan halkijana. Padon purku avasi kaloille huomattavan laajan vesistöreitit. Yhdistys osallistui projektiin pienellä rahoitusosuudella.

Yhdistys antoi seuraavat **lausunnot**

- Vesienhoidon keskeiset kysymykset ja työohjelma Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella vv. 2028-2033
- Suomen meriympäristön tila 2024-arvio

Yhdistyksen pitkäaikaisen rahastonhoitajan jäädessä vuoden 2025 alusta eläkkeelle yhdistys rekrytoi hänen tilalleen uuden rahastonhoitajan, joksi valittiin **Helena Heinonen tilitoimisto Henu OY:stä**.

2. Yhteistyö ja viestintä

Yhdistys oli yhteistyössä Valonian, Salon kaupungin, Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan ELY-keskuksen, Lounais-Suomen kalatalousalueen ja vesiensuojelyhdistyksen sekä Suomen vesistösaatiön kanssa. Tämä helpotti asiantuntija-avun ja tiedon saamista. Yhdyshenkilöinä olivat yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. **Yhdistyksen kotisivut** valmistuivat vuoden 2024 alussa. Sivuilla on paljon tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta sekä lisäksi monipuolista tietoa Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöä ja Kiskon Kirkkojärvestä: www.kiskonkirkkojarvi.fi. Yhdistyksellä on myös **Facebook-sivut**, jonka ylläpitäjänä on toiminut puheenjohtaja Markku Marttinen.

3. Johtokunta, toiminnan tarkastaja ja rahaston hoitaja

Johtokunnan jäseninä toimivat vuonna 2024 puheenjohtaja Markku Marttinen, varapuheenjohtaja Ilpo Ervasti, Tero Mikkola, Per Friman, Jouko Häyrynen, Jukka Saarinen sekä varajäseninä Olli Niva ja Jaakko Hyvärinen. Johtokunta kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2024 aikana. Yhdistyksen toiminnantarkastajana toimi Outi Hirvilahti (varalla Hans von Ploetz). Yhdistyksen rahaston hoitajana toimi Leena Kanerva, joka piti yllä myös yhdistyksen jäsenrekisteriä ja kotisivuja.

4. Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 15.6.2024 Kiskon Järvellä ja siinä käsiteltiin yhdistyksen sääntömääräiset asiat. Jäseninä jatkavat Per Friman ja Jukka Saarinen, erovuoroiset Tero Mikkola, Jouko Häyrynen ja Ilpo Ervasti valittiin uudelleen, varajäsenet Olli Niva ja Jaakko Hyvärinen valittiin jatkamaan ja uutena jäsenenä johtokuntaan valittiin Markus Lehtonen.

Johtokunnan kokoonpano oli vuonna 2024 seuraava: Markku Marttinen Pj, varsinaiset jäsenet: varapuheenjohtaja Ilpo Ervasti (1.kausi), Tero Mikkola (1. kausi), Per Friman (2. kausi), Jukka Saarinen (2..kausi), Jouko Häyrynen (1.kausi), sekä varajäsenet Olli Niva (2.kausi) ja Jaakko Hyvärinen (2. kausi). KTM Outi Hirvilahti valittiin toiminnantarkastajaksi ja varatoiminnantarkastajaksi valittiin Hans von Ploetz.

5. Yhdistyksen talous ja jäsenasiat

Tilikauden tulos on vuodelta 2024 alijäämäinen ja vuoden 2024 lopussa tilillä oli hyvä pesämuna esimerkiksi tulevia hankkeita tai hankintoja ajatellen. Jäsenmaksu vuonna 2024 oli 15 €/ jäsen ja yhteisöjäsenmaksu 30 €/yhteisö. Lisäksi yhdistystä tuettiin kannatusmaksulla vapaavalintaisella summalla. Yhdistyksen jäsenrekisterissä oli vuoden 2024 lopussa 176 jäsentä. Vuoden aikana lähetettiin jäsenkirje, jonka yhteydessä oli pankkisiirtolomake jäsenmaksun suoritusta varten. Jäsenkirje lähetettiin sekä sähköisessä muodossa ekirjeenä että paperisena versiona postin välityksellä. Maksamattomille jäsenille lähetettiin maksumuistutuksia.

Kiskossa 12.4.2025

Kiskon Kirkkojärven hoitoyhdistyksen johtokunta.